

Resum d'actuacions i activitats

Reserva Natural Mas de Melons

2023

Generalitat
de Catalunya

Reserva Natural
Mas de Melons

RESUM 2023

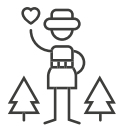
Les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals han propiciat el paisatge característic dels secans de la plana de Lleida i una flora i una fauna estèpica valuosa i única a Catalunya.

434.794 €
pressupost

2.100
visitants

5
itineraris

78
activitats

01 Accions Life Connect Ricotí

S'ha iniciat el projecte Life Connect Ricotí, amb l'objectiu de millorar la connectivitat de les poblacions d'alosa becuda (*Chersophilus dupontii*) a partir de la gestió i restauració de l'hàbitat.

- S'han **renaturalitzat 63 hectàrees**, mitjançant la plantació de **més de 40.000 plantes** forestals de vuit espècies diferents en sòl agrícola.
- Totes les llavors es van recol·lectar dins de la mateixa reserva i la seva perifèria.
- El planter es va fer al Planter Forestal de la Conca de Forestal Catalana. A la zona perifèrica de la Reserva s'ha treballat a la timoneda d'Alfés i als erms de Carrassumada, als quals **s'han plantat 3.500 plantes**.
- **La renaturalització i la gestió** d'espècies vegetals, com la ginesta vimenera (*Retama sphaerocarpa*), afavoreix l'establiment de les aus estepàries.
- Acte de presentació del **Projecte Life Connect Ricotí**.
- **La nova catalogació de l'alosa becuda** "En perill d'extinció" al Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada ha motivat la necessitat de procedir a la redacció del primer esborrany del Pla de recuperació de l'alosa becuda a Catalunya.

02 Gestió de l'agricultura, la ramaderia i l'apicultura

En l'agricultura predominen els conreus d'ordi i altres cereals combinats amb camps d'ametllers i oliveres. En el seu conjunt, és una de les millors mostres dels hàbitats pseudoestèpics. Part important n'és el maneig dels guarets, que determina la composició florística i, en la seva estructura, aquests afavoreixen les condicions de cria de les espècies d'ocells d'hàbitats exclusivament estèpics, que tenen uns requeriments ecològics molt específics, cosa que les fa especialment vulnerables.

03 Seguiment de les ovelles mitjançant GPS.

La gestió de la vegetació i els rostolls es duen a terme amb els ramats d'ovelles i cabres amb l'objectiu de millorar l'hàbitat. La ramaderia, mitjançant el pastoreig i el trepig, modela l'estructura, la densitat i la composició vegetal, així com la presència d'invertebrats. Definim la pressió ramadera òptima que possibiliti la millora i el manteniment de l'hàbitat favorable.

04 Transsectes de fauna

- **Seguiment de ropalòcers (CBMS).** Dins la metodologia del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya (CBMS), a la Reserva es realitzen dos transsectes amb l'objectiu de conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les papallones a partir de la repetició setmanal de censos visuals.
- **Seguiment general de mesomamífers.** En els cinc censos nocturns fets a la Reserva, s'hi han observat espècies com ara el conill, el cabirol, senglar o la guineu.
- **Seguiment general de rapinyaires diürns.** Durant els quatre censos realitzats, s'han observat 10 espècies diferents, en què el voltor comú i el milà negre han estat les espècies més abundants. Espècies com l'àliga marcenca i l'àguila daurada cacen a la Reserva, i altres espècies com l'astor i l'aligot crien a la Reserva.

05 Censos

SEMICE (Seguiment de micromamífers comuns d'Espanya). Els petits mamífers tenen una ràpida capacitat de resposta demogràfica als canvis ambientals. Aquest any, s'han observat menys captures que els anys anteriors.

- **Alberga la principal població de ganga de Catalunya,** tot i que també hi trobem altres espècies d'ocells estèpics com el torlit, la terrorola, el botxí, etc. Aquestes aus troben el seu hàbitat ideal en el conglomerat de guarets, erms, conreus d'ordi, oliveres i ametllers que els ofereix aquest espai. Aquí podem observar algunes de les joies dels secans de Lleida.
- **Es promou l'estudi i la conservació** de les espècies de flora singulars com les orquídiess.

Control de nius i territoris de fauna com les gangues, còlit negre, botxí, xoriguer petit, alosa becuda, sisó, gralla de bec vermell, oreneta cua-rogenca o el duc, entre d'altres aus. També es fa un seguiment de mamífers com els teixons, fagines, genetes, etc.

Anellaments de ducs, gaig blau, xoriguer petit, tórtora europea, calàndries i cogullades.

Caixes niu de xoriguer petit, xoriguer comú, òlibes, xixella, gaig blau i ratpenats.

Seguiments GPS de ganga, tórtora europea i duc.

01 Recuperació elements patrimonials

- Amb la brigada de la Reserva s'ha **executat la restauració de la recollida d'aigües i millora de l'accés** a l'enjub de la vall de la Cisterna i el dipòsit de la torre del Caçador.
- **S'han renaturalitzat dues basses** i s'ha millorat així la seva captació d'aigua i s'han consolidat uns punts d'aigua que afavoreixen la biodiversitat.

- **Construcció d'un aguait** amagat, destinat a l'observació de la ganga i altres aus estepàries.
- Enjardinament voltant del Mas de Melons amb **65 arbres** de lledoner, alzina i pi blanc.

01

Activitats d'educació ambiental centrades en els valors estètics dels secans amb un nombre de **78 activitats**, tallers, cursos i xerrades. En total, han passat **1.675 alumnes** de diferents escoles i municipis propers a la Reserva Natural Parcial de Mas de Melons.

Informació i atenció dels visitants al centre d'informació durant tots els caps de setmana i festius.

78 activitats

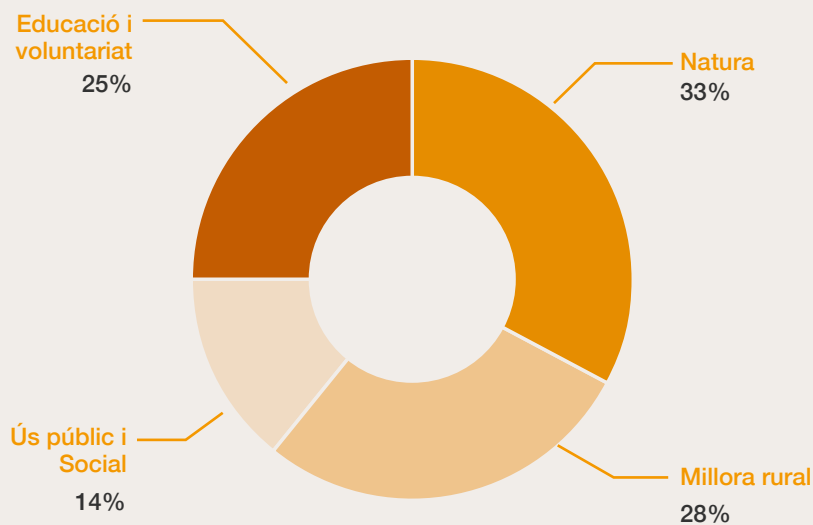
1.675 alumnes

Fonts de finançament 2023

434.794 €

pressupost

**Reserva Natural
Mas de Melons**

Editor: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. Segona edició. Textos: Equip de gestió de la Reserva Natural de Mas de Melons. Arxiu de la Reserva Natural Parcial de Mas de Melons i Secans de Lleida. Disseny maqueta original: Sr.M Studio. Disseny i maquetació: Ocre Disseny DL: B 11095-2024 Edició: maig de 2024

Reserva Natural Mas de Melons

Les Afores, s./n.
25154 Castellldans, Lleida

secans.tes@gencat.cat
parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/mas-de-melons-i-secans-de-lleida

 @masdemelons

 @parcscat

**Generalitat
de Catalunya**

**Reserva Natural
Mas de Melons**